

SAMEN BOUWEN

aan kansrijk opgroeien

2025-2030

Jeugdzorgbeleid gemeente Hellendoorn

Voorwoord

Samen bouwen aan kansrijk opgroeien

Sociale media, druk op school, problemen thuis; jong zijn lijkt vaak leuk, maar is niet altijd makkelijk. Onze jongeren hebben steeds meer te maken met hoge verwachtingen, online stress en complexe thuissituaties. Dit zorgt ervoor dat een groeiende groep kinderen en jongeren jeugdzorg nodig heeft – een duidelijk signaal dat er iets moet veranderen.

Met ons beleidsplan voor jeugdhulp 2025-2030 willen we die verandering in onze gemeente in gang zetten. We willen dat de ondersteuning naadloos doorloopt, zodat niemand halverwege de hulp plots in de steek wordt gelaten – ook niet als de drempel naar volwassenheid nadert. Onze inzet is dat er altijd een helpende hand is, passend bij wat onze jongeren echt nodig hebben.

Daarnaast vinden we het belangrijk dat hulp voor een gezin op elkaar is afgestemd. Met het principe 'één gezin, één plan' werken ouders, scholen en zorgverleners samen aan één duidelijk plan. Zo voorkomen we losse eindjes en zorgen we dat iedereen weet waar hij of zij aan toe is.

Onze ambities reiken verder dan alleen de directe jeugdzorg. We streven ernaar dat onze kinderen en jongeren opgroeien in een omgeving waarin zorg, bestaanszekerheid en een levendige leefomgeving elkaar versterken.

We weten dat er geen makkelijke oplossingen bestaan, maar we geloven in de kracht van samenwerking. Met dit plan zetten we samen de stap naar een toekomst waarin onze jeugd met minder zorgen en meer vertrouwen vooruit kan.

Lia de Waard-Oudesluijs

Wethouder, gemeente Hellendoorn | April 2025

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord 2

1 Inleiding 4

- 1.1 Kansrijk opgroeien 4
- 1.2 Totstandkoming van dit beleidsplan 5
- 1.3 Leeswijzer 5

2 Wat zegt de wet en wat hebben we al afgesproken? 5

- 2.1 Landelijk beleid 5
- 2.2 Regionaal beleid 6
- 2.3 Lokaal beleid 7
- 2.4 Samengevat 8

3 Waar staan we nu? 9

- 3.1 Jeugdproblematiek in Hellendoorn 9
- 3.2 Jeugdhulpgebruik in Hellendoorn 10
- 3.3 Financiën 11
- 3.4 Relevante ontwikkelingen 13
- 3.5 Ervaringen van inwoners en professionals 14
- 3.6 Slotsom: de opgaves voor Hellendoorn 14

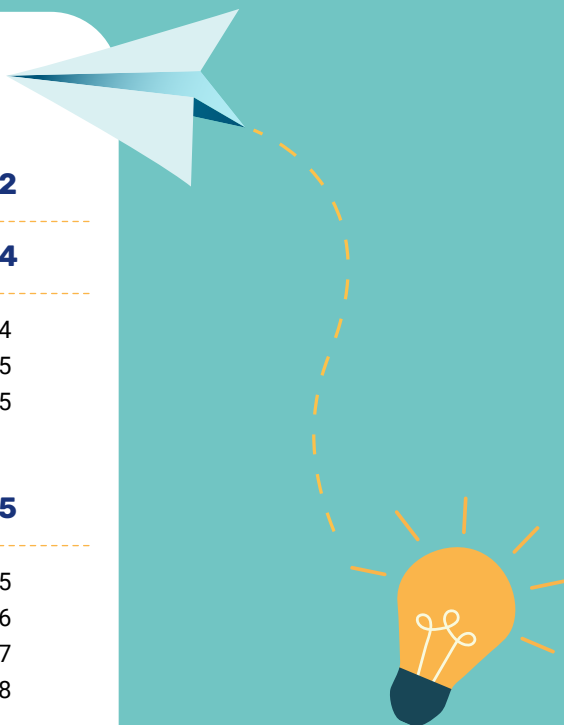
4 Waar willen we naartoe 16

- 4.1 Onze uitgangspunten 16
- 4.2 Onze ambitie 16
- 4.3 Zes pijlers 16

5 Wat gaan we daarvoor doen? 17

- 5.1 Ouders en kinderen aan het roer 18
- 5.2 Focus op preventie en vroegsignalering 18
- 5.3 Laagdrempelige, integrale en stevige toegang 19
- 5.4 Passende hulp en ondersteuning 19
- 5.5 Effectieve, beschikbare en betaalbare zorg 20
- 5.6 Datagedreven leren en verbeteren 20

6 Monitoring en verantwoording 20

1. Inleiding

1.1. Kansrijk opgroeien

In 2023 kreeg bijna 1 op de 8 jeugdigen in Hellendoorn (t/m 17 jaar) jeugdhulp. Het is fijn dat we jeugdigen die dat nodig hebben hulp kunnen bieden, maar liever voorkómen we dat zoveel jeugdigen in Hellendoorn jeugdhulp nodig hebben. Allereerst voor de jeugd zelf, maar ook om jeugdhulp betaalbaar en toegankelijk te houden voor jeugdigen waarbij voorkómen helaas niet mogelijk is.

Overal in Nederland zien we de afgelopen jaren een toename van jeugdhulp. Daarom hebben verschillende partijen betrokken bij de organisatie van jeugdhulp de landelijke hervormingsagenda jeugd 2023-2028 opgesteld. In deze hervormingsagenda staan maatregelen om de jeugdhulp te hervormen. De hervormingsagenda is een belangrijk kader voor de gemeente Hellendoorn, naast natuurlijk de Jeugdwet, de afspraken die Twentse gemeenten hebben gemaakt over de jeugdhulp in Twente (Regiovisie, Samenwerkingsagenda, Strategische inkoop) en de vier strategische thema's en leidende principes uit de lokale Strategische Visie Sociaal en Maatschappelijk domein 2024-2030.

Onze ambitie is dat alle jeugdigen in Hellendoorn veilig, gezond en kansrijk opgroeien. We streven ernaar dat in 2030 minder jeugdigen en gezinnen (intensieve) jeugdhulp nodig hebben. We realiseren ons dat jeugdhulp niet maakbaar is en dat externe factoren, zoals demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, hierop van invloed zijn.

De Jeugdwet schrijft voor dat de gemeenteraad periodiek een plan vaststelt dat richting geeft aan de door de gemeenteraad en het college te nemen beslissingen betreffende preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

Dit plan geeft invulling aan deze opdracht. In dit beleidsplan voor jeugdhulp kiest de gemeente Hellendoorn voor een beleidsplan voor een middellange periode van 6 jaar. Veranderingen in de jeugdhulp vragen een lange adem en daarbij is het behulpzaam als visie, waarden en leidende principes redelijk stabiel blijven¹.

Dit beleidsplan draagt bij aan de volgende 'global goals', de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties:

1.2. Totstandkoming van dit beleidsplan

Dit beleidsplan is tot stand gekomen in een aantal fases:

1. Vooronderzoek: analyse huidige situatie
2. Van opgave naar doelen en maatregelen
3. Prioritering van maatregelen
4. Conceptbeleidsplan en advisering

1.2.1. Vooronderzoek

Allereerst is er een analyse gemaakt van de huidige situatie rondom jeugdhulp in Hellendoorn. Hierbij is gekeken naar beschikbare data over onder andere het gebruik van jeugdhulp en naar verschillende relevante landelijke, regionale en lokale onderzoeken en overige documenten. Aanvullend zijn zes diepte-interviews gehouden met ouders en jeugdigen over hun ervaring met jeugdhulp. Tenslotte zijn veldgesprekken gehouden met organisaties in het voorliggend veld, zorgaanbieders, vertegenwoordiging van huisartsen en jeugdartsen, praktijkondersteuners jeugd, jeugdconsulenten van de gemeente, inclusief de sociaal makelaar, vertegenwoordigers van Reggesteyn, schoolzorg-ondersteuners en de contractmanager. In de veldgesprekken is ingegaan op de ontwikkelingen in het jeugddomein en de ervaring van betrokkenen met de wijze waarop jeugdhulp in Hellendoorn georganiseerd is. Wat gaat goed en waar zijn nog verbeterkansen? Alle informatie vanuit data, veldgesprekken en eerder onderzoek is gebundeld in de rapportage 'Waar staat Hellendoorn?'².

1.2.2. Van opgave naar doelen en maatregelen

Naar aanleiding van het vooronderzoek heeft een gemixte groep betrokkenen vanuit de gemeente zes pijlers voor beleid geformuleerd met bij iedere pijler een aantal maatregelen.

1.2.3. Prioritering van maatregelen

De resultaten van het vooronderzoek én de zes pijlers zijn 3 december 2024 gepresenteerd aan een breed gezelschap van betrokkenen, waaronder de eerdere deelnemers aan de veldgesprekken, een vertegenwoordiging van de adviesraad maatschappelijk welzijn en een aantal raadsleden. In deze sessie hebben de aanwezigen de verschillende maatregelen bij de pijlers geprioriteerd. Daarnaast hadden zij de mogelijkheid om adviezen mee te geven over de maatregelen.

1.2.4. Conceptbeleidsplan en advisering

Op basis van de input uit het vooronderzoek en de bijeenkomst op 3 december 2024 is een conceptbeleidsplan opgesteld. Dit wordt ter advies voorgelegd aan bestuurders van de onderwijs-koepels in Hellendoorn (BOLO) en aan de Hellendoornse adviesraad maatschappelijk welzijn.

¹ Sondejker, F. et al (2021). *Eigenwijs transformeren*. Utrecht: Verwey-Jonker.

1.3. Leeswijzer

Dit beleidsplan beschrijft waar we staan, waar we in de komende zes jaar naartoe willen en wat we daarvoor gaan doen. In dit plan gebruiken we de termen jeugdhulp en jeugdzorg naast elkaar. We bedoelen in beide gevallen het geheel van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugd-reclassering, tenzij uit de context blijkt dat het één van de drie betreft. Het volgende hoofdstuk beschrijft de wetgeving en relevant landelijk, regionaal en lokaal beleid dat de kaders biedt voor dit beleidsplan. In hoofdstuk 3 staat een samenvatting van de analyse 'Waar staat Hellendoorn?' met bevindingen vanuit data, eerder onderzoek en veldgesprekken. In hoofdstuk 4 staat waar we de komende zes jaar naartoe willen, en welke doelen daarbij horen. Hoofdstuk 5 beschrijft wat we daarvoor gaan doen. Het laatste hoofdstuk gaat over het monitoren van de voortgang en de resultaten.

2. Wat zegt de wet en wat hebben we al afgesproken?

Wetgeving en bestaande landelijke, regionale en lokale beleidsstukken rondom jeugdhulp geven richting aan het lokale jeugdhulpbeleid. We volgen landelijke en regionale afspraken en leggen in deze nota accenten die voor onze gemeente van belang zijn.

2.1. Landelijk beleid

2.1.1. Jeugdwet 2015

Sinds 1 januari 2015 is de Jeugdwet van kracht. De Jeugdwet regelt hoe hulp aan kinderen en gezinnen in Nederland georganiseerd is. De gemeente heeft verschillende taken vanuit deze wet, onder andere:

- Het signaleren en ondersteuning bieden bij opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen en stoornissen;
- Het versterken van het opvoedkundig klimaat in gezinnen, wijken, buurten, scholen en kinderopvang;
- Het bevorderen van de opvoedvaardigheden van de ouders;
- Het bieden van jeugdhulp van goede kwaliteit;
- Het organiseren van jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.

De gemeente heeft een jeugdhulpplicht vanuit de Jeugdwet. Dit betekent dat de gemeente verplicht is om jeugdhulp te bieden als kinderen, jongeren en ouders dit nodig hebben. De jeugdwet maakt op dit moment niet duidelijk welke ondersteuning wel of niet onder de jeugdhulpplicht valt. Daarom is de afspraak gemaakt dat de Rijksoverheid de

wetgeving over de reikwijdte van jeugdhulpplicht gaat aanscherpen³.

De Jeugdwet is bedoeld voor jeugdigen (kinderen en jongeren) tot de leeftijd van 18 jaar. Pleegzorg en verblijf in een gezinshuis wordt standaard ingezet tot 21 jaar als de jongere dat wil. In een aantal specifieke gevallen is verlengde jeugdzorg mogelijk tot 23 jaar.

2.1.2. Hervormingsagenda Jeugd

In het voorjaar van 2023 is de landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028⁴ (HAJ) vastgesteld. Deze agenda is bedoeld om de knelpunten in de jeugdhulp structureel aan te pakken en het stelsel financieel houdbaar te maken voor de toekomst. Gemeenten, het Rijk, cliëntorganisaties, beroepsverenigingen van jeugdhulpprofessionals en brancheverenigingen van jeugdhulpaanbieders hebben deze agenda gezamenlijk ontwikkeld.

² Bruin, L. (2024). Waar staat Hellendoorn?

³ Nederlands Jeugdinstituut (n.d.) Jeugdhulp. Geraadpleegd februari 2025 via <https://www.nji.nl/impact-maken-met-jeugdbeleid/jeugdwet>

⁴ Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 (2023).

De agenda beschrijft maatregelen rondom acht opgaves:

1. Reikwijdte beperken: jeugdhulp voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen
2. Jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen zoals het onderwijs, volwassenen-ggz en bestaanszekerheid
3. Stevige lokale teams en toegang organiseren
4. Terugdringen residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk
5. Kwaliteitsverbetering en blijvend leren
6. Verbeteren van de organisatie en inkoop van specialistische jeugdzorg (regionalisering, standaardisatie en verbeteren inkoopstelsel)
7. Eenvoudigere uitvoering en inkoop, minder administratieve lasten en aanpak negatieve effecten marktwerking.
8. Verbeteren inzicht in het functioneren van het jeugdstelsel met data en monitoring.

Daarnaast is in de bijlagen van de Hervormingsagenda een financiële vertaling gemaakt van de financiële besparingen die men verwacht van (een deel van) de maatregelen en de investeringen die voor (een deel van) de maatregelen moeten worden gedaan (zie ook paragraaf 3.3).

Een externe onafhankelijke commissie heeft een tussentijdse evaluatie uitgevoerd naar de uitvoering van de Hervormingsagenda door een externe onafhankelijke commissie. In januari 2025 zijn de resultaten uitgebracht in het rapport Groeipijn⁵ met bijbehorende zwaarwegende adviezen.

2.2. Regionaal beleid

2.2.1. Gemeenschappelijke regeling SamenTwente

De samenwerking met Veilig Thuis is in Twente regionaal georganiseerd en vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling van Samen Twente. Ook op het gebied van inkoop, contractmanagement, monitoring en expertise werkt Hellendoorn samen met de 13 andere Twentse gemeenten⁶. Gespecialiseerde jeugdhulp is moeilijk op lokaal niveau te organiseren vanwege de beperkte vraag, de complexe problematiek en de benodigde multidisciplinaire specialistische expertise⁷. Daarnaast zorgt regionale samenwerking ook voor efficiëntievoordeel. In het wetsvoorstel 'Verbetering beschikbaarheid jeugdzorg' wordt de samenwerking zoals in Twente al gangbaar is, verplicht gesteld.

Met de 14 Twentse gemeenten zijn achtereenvolgens de Regiovisie Jeugd, de Samenwerkingsagenda Jeugd en de strategische inkoop Jeugd 2025 opgesteld.

Gemeente Hellendoorn is betrokken bij de gezamenlijke aanpak via verschillende regionale overleggen en werkgroepen.

2.2.2. Regiovisie jeugd

In 2022 stelden alle Twentse gemeenteraden waaronder ook de Hellendoornse raad de Regiovisie Jeugdhulp Twente vast. In de Regiovisie Jeugdhulp Twente staat hoe zorgaanbieders, professionals, betrokken inwoners en gemeenten in de komende jaren vanuit samenwerking jeugdhulp willen organiseren, zodat alle jeugdigen en gezinnen in Twente toekomstperspectief hebben om naar uit te kijken en trots op te zijn. De kern van de visie bestaat uit acht leidende principes voor jeugdhulp in Twente:

1. De jeugdige in zijn/haar omgeving staat centraal
2. Normaliseren is uitgangspunt
3. Ondersteuning zo licht en zo nabij als mogelijk, zo zwaar en specialistisch als nodig
4. Thuis, tenzij...
5. In Twente kennen we een overzichtelijk zorglandschap, effectief en beheersbaar
6. In Twente werken wij zonder wachtlijsten
7. Wij investeren in blijvend leren en verbeteren, data gedreven
8. Het stelsel van jeugdhulp is duurzaam en betaalbaar

2.2.3 Samenwerkingsagenda Jeugdhulp Twente

Twentse gemeenten hebben de Regiovisie Jeugd verder uitgewerkt in de Samenwerkingsagenda Jeugdhulp Twente. De samenwerkingsagenda kent vier actielijnen en een regionale aanpak wachttijden⁸.

Wonen, zorg en ambulantisering.

Met deze actielijn wil men uithuisplaatsingen voorkomen, jeugdigen en gezinnen zo thuis mogelijk ondersteunen en kleinschalige woonvoorzieningen ontwikkelen.

Onderwijs en zorg

Met deze actielijn wil men bereiken dat alle jeugdigen gelijke toegang hebben tot onderwijs, dat zorg en ondersteuning voor iedere jeugdige toegankelijk zijn op school en dat hulp naar de jeugdigen toekomt, zij hoeven niet zelf naar de hulp toe.

⁵ [Groeipijn](#). Advies Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd (2025).

⁶ [OZJT/Samen14](#) (n.d.)

⁷ Voor Jeugd en Gezin (2024). [Regionale samenwerking: het wetsvoorstel en waar staan gemeenten in de jeugdhulpregio's voor aan de lat?](#)

Samenwerken met de sociale basis

Het doel van deze actielijn is dat de regio zich inspant voor een sterke sociale basis waarin we preventief inzetten of jeugdhulp kunnen afschalen. Daarnaast is het doel om in Twente stevige lokale teams te hebben die zelf hulp bieden.

Gedwongen kader/ Toekomstscenario Jeugd en Gezin

Deze actielijn richt zich op het verminderen van het aantal jeugdigen en volwassenen dat te maken heeft met ernstige bedreiging van een gezonde en veilige thuissituatie. Daarnaast is het doel van deze actielijn om het vertrouwen van jeugdigen, volwassenen en professionals in kind- en gezinsbescherming te verhogen, het aantal beschermingsmaatregelen substantieel te verlagen en de tijdigheid van hulp en bescherming te verbeteren.

Aanpak wachttijden

De aanpak wachttijden was al gestart voordat de Samenwerkingsagenda is ontwikkeld, maar is daar later aan gekoppeld. De doelen van deze aanpak zijn om wachttijden systematisch te verkorten, specialistische jeugdhulp door vroegsignalering te verminderen of te voorkomen en sneller passende ondersteuning bieden waar jeugdigen en hun gezin centraal staan.

2.2.4. Strategische inkoop jeugdzorg

Vanaf 2025 zijn zorgaanbieders opnieuw gecontracteerd voor de komende vier tot zes jaar. Bij de inrichting van de inkoop zijn de leidende principes van de Regiovisie als uitgangspunt genomen. Ook is gekeken naar de hervormingsagenda. Hiervoor is een strategisch inkoopdocument⁹ vastgesteld. In de inkoop is nadrukkelijk aandacht gegeven aan: normaliseren, op- en afschalen, vermijden van wachttijden, het sturen op doelen, ruimte voor de ontwikkeling van de lokale sociale basisinfrastructuur, vermindering van administratieve lasten en datagedreven werken.

Om te zorgen voor contracten met kwalitatief goede en integrale zorgaanbieders wordt bij het afsluiten van contracten systematisch via het kwaliteits- en integriteitsinstrument KIT gekeken naar de integriteit, kwaliteit en eventuele risico's van aanbieders. Regionaal contractmanagers zijn verantwoordelijk voor de naleving van de contractafspraken. Dit doen ze in nauwe samenwerking met de lokale contractmanagers¹⁰.

Belangrijk aandachtspunt voor de inkoop is het werken met reële tarieven voor de zorg die aanbieders leveren. Met reële tarieven wordt enerzijds zorggeld goed besteed en hebben anderzijds zorgaanbieders voldoende financiële armslag om overeind te blijven waardoor de zorg voor kwetsbare inwoners gecontinueerd kan blijven. KPMG heeft een onderzoek uitgevoerd naar reële tarieven jeugdhulp in Twente. Vanuit de strategische inkoop zijn indicatoren vastgesteld

om de gewenste veranderingen in het zorglandschap te monitoren en hier samen met zorgaanbieders van te leren.

2.3. Lokaal beleid

2.3.1. Verordening Jeugd Hellendoorn en beleidsregels

Op 7 januari 2025 is in Hellendoorn de nieuwe verordening Jeugdwet¹¹ in werking getreden. De Jeugdwet verplicht iedere gemeente een verordening vast te stellen waarin staat welke voorzieningen de gemeente aan jeugdigen en hun ouders biedt en hoe zij toegang tot deze voorzieningen kunnen krijgen. Er staat beschreven hoe de aanvraagprocedure er uit ziet en hoe de gemeente in een gesprek met de jeugdige en of ouder de aanvraag onderzoekt. Hierbij is ook ruimte voor het verhaal van kleine doelgroepen. Waar nodig wint de gemeente specifiek deskundig oordeel en advies in.

Recent zijn de genoemde voorzieningen in de verordening aangepast naar de voorzieningen zoals beschreven in de nieuwe regionale strategische inkoop. In de beleidsregels jeugdhulp 2025 staat hoe de verordening wordt toegepast¹².

2.3.2. Visie sociaal en maatschappelijk domein

Binnen de gemeente Hellendoorn is het streven om verschillende lokale beleidsplannen, niet alleen te verbinden met regionale en landelijke afspraken, maar juist ook met elkaar. Wat we als gemeente doen op bijvoorbeeld het gebied van bestaanszekerheid, onderwijs, welzijn en publieke gezondheid is van invloed op het jeugdhulpgebruik. In 2024 is daarom een lokale strategische visie op het sociaal en maatschappelijk domein ontwikkeld. Deze visie is een paraplu voor alle onderliggende beleidsnota's, waaronder deze. Deze visie omvat vier thema's: 'kansrijk opgroeien', 'gezondheid, nu en later', 'meedoen' en 'leefbaarheid'. Deze nota valt binnen het thema 'kansrijk opgroeien'. De visie kent vier leidende principes: de kracht van inwoner en samenleving benutten, verbonden en integraal, preventie en vroegsignalering, dichtbij en laagdrempelig.

2.3.3. Lokaal Gezondheidsbeleid en lokaal Preventieakkoord

Het gezondheidsbeleid gaat uit van een brede kijk op gezondheid. Thema's die daarbij centraal staan zijn gezonde leefstijl, mentale gezondheid en leefomgeving van inwoners. Er wordt ingezet op gezondheidsbevordering en -bescherming. Er is speciale aandacht voor kwetsbare doelgroepen en het verkleinen van de gezondheidskloof. Sinds 2021 werken verschillende partijen in Hellendoorn

⁸ Infographic Samenwerkingsagenda Jeugdhulp Twente (n.d.)

⁹ OZJT (2022). *Strategisch inkoopdocument Jeugdhulp 2025*

¹⁰ OZJT/Samen14 (n.d.) *Contractmanagement*.

¹¹ Hellendoorn (2024). *Verordening jeugdhulp gemeente Hellendoorn 2025*

¹² Hellendoorn (2025). *Beleidsregels jeugdhulp gemeente Hellendoorn 2025*

succesvol samen aan ambities van het Lokaal Preventieakkoord Vitaal Hellendoorn¹³. Vanuit het preventieakkoord geven tientallen partijen gezamenlijk vorm aan het (huidige) lokale gezondheidsbeleid. Het versterken van de mentale weerbaarheid van de jeugd, de aanpak van overgewicht en preventie van middelengebruik zijn hierbij belangrijke speerpunten. Een multidisciplinaire actiegroep zet zich voor deze thema's in. In 2025 volgen gesprekken over de verdere voortzetting van dit akkoord en de financiering hiervan voor de komende jaren. Daarnaast is in het herziene gezondheidsbeleid ook plek voor initiatieven als Kansrijke Start en Jongeren op gezond gewicht.

2.3.4. Beleid sociale basis

De sociale basis is het geheel van vrij toegankelijke formele en informele activiteiten en voorzieningen gericht op het elkaar ontmoeten en ondersteunen, ontplooiën en ontspannen die zorgen dat mensen kunnen samenleven en meedoen¹⁴. De sociale basis is belangrijk voor het jeugdhulpbeleid omdat het eigen sociaal netwerk, het welzijnswerk, de inzet van vrijwilligers, mantelzorgers of de inzet van algemene en laagdrempelige voorzieningen eraan bijdragen dat mensen zo goed mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving en kinderen gezond kunnen opgroeien. Op dit moment wordt gewerkt aan een beleidsplan sociale basis.

2.3.5. Beleid maatschappelijke ondersteuning

In het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zijn gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning van mensen die niet op eigen kracht zelfredzaam zijn. De Wmo is er voor volwassenen. De relatie met het jeugdhulpbeleid zit vooral in de overgang van het ene kader naar het andere. Als jongeren 18 jaar worden, krijgen zij met andere wetten en regels te maken. Zo is de Jeugdwet er voor jeugd tot en met 17 jaar. Vanaf 18 jaar kunnen jeugdigen hulp krijgen vanuit Wmo, de Zorgverzekeringswet of de Wet Langdurige Zorg. Daarnaast geldt de participatiewet vanaf 18 jaar. Het nieuwe beleid is er onder andere op gericht om vroegtijdig op meerdere leefgebieden in kaart te brengen wat een jongere met jeugdhulp nodig heeft als hij of zij 18 wordt.

2.3.6. Beleid financiële bestaanszekerheid

Eind 2024 heeft de raad de nota 'Samen bouwen aan financiële bestaanszekerheid'¹⁵ vastgesteld. In deze nota zijn kinderen, gezinnen en jongeren specifiek benoemd als kwetsbare groep. Het doel is om intergenerationele armoede te doorbreken om kinderen en jongeren kansrijk te laten opgroeien. Gemeente Hellendoorn gaat investeren in het signaleren en bespreekbaar maken van armoede en het vergroten van kennis van ondersteuning op scholen. Dit gaan we doen via het schoolmaatschappelijk werk en schoolzorgondersteuners.

2.3.7 Sport- en beweegbeleid

In Hellendoorn kennen we een stevig sport- en beweegbeleid en een goed verenigingsnetwerk. De koers hiervoor is vastgelegd in het 'Lokaal Sportakkoord 2.0'. Dit beleid richt zich onder andere op het inzetten van sport als middel en de sportvereniging als partner bij maatschappelijke opgaven. Te denken valt aan eenzaamheid, inclusie, gezonde leefstijl, valpreventie en weerbaarheid¹⁶. Dit geldt uiteraard ook voor de jeugd in onze gemeente. Sport draagt bij aan positieve gezondheid, ook voor jongeren.

2.4 Samengevat

Al met al is er al veel gezegd en geschreven over hoe jeugdhulp in gemeente Hellendoorn er uit moet zien. Gelukkig zijn er veel overeenkomsten tussen de verschillende landelijke, regionale en lokale noties.

Kernwoorden uit landelijk, regionaal en lokaal beleid: **breed kijken** met het kind centraal en benutten van de **kracht van inwoner** en samenleving. De focus op **preventie** en **vroege signalering**, dichtbij en **laagdrempelig**. Waar jeugdhulp nodig is, staan er **stevige teams** met expertise, goede lijnen naar andere verwijzers en het voorliggend veld. Hulp zo **thuis** mogelijk **zonder wachtlijsten, duurzaam en betaalbaar** in een overzichtelijk zorglandschap. Een zorglandschap waarin organisaties met elkaar **leren datagedreven**.

¹³ Hellendoorn (n.d.) *Wat is het lokaal preventieakkoord?*

¹⁴ Ministerie van VWS (2023). *Gezond en Actief Leven Akkoord*.

¹⁵ Gemeente Hellendoorn (2024). *Samen bouwen aan financiële bestaanszekerheid 2024-2028. Armoede en schuldenbeleid gemeente Hellendoorn*.

¹⁶ Gemeente Hellendoorn (2024). *Lokaal Sportakkoord 2.0*.

Landelijk	- Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 - Vijfhoek: cliëntorganisaties, zorg-professionals, zorgaanbieders, Rijk, gemeenten - Procesplan Hervormingsagenda 2023-2028 - Advies over uitvoering hervormingsagenda door deskundigencommissie, januari 2025
Regionaal	- Regiovisie Jeugdhulp Twente 2022-2028 (vastgesteld februari 2022) - Strategisch inkoopdocument Jeugdhulp (vastgesteld 12 oktober 2022) - Samenwerkingsagenda Jeugdhulp Twente (vastgesteld 21 november 2023)
Lokaal	- Strategische visie sociaal en maatschappelijk domein Hellendoorn, 2024 - Aanpalende nota's: samen bouwen aan financiële bestaanszekerheid, publieke gezondheid (in voorbereiding), Samen bouwen aan een sterke sociale basis (in voorbereiding) en maatschappelijke ondersteuning

3. Waar staan we nu?

Wat speelt er bij onze jeugd? Hoe ziet het jeugdhulpgebruik eruit en hoe vinden betrokken professionals, ouders en jongeren dat het in onze gemeente gaat? Dit hoofdstuk is een beknopte samenvatting van de resultaten uit het onderzoeksrapport 'Waar staat Hellendoorn?' In dit rapport zijn ook alle bronverwijzingen terug te vinden.

3.1. Jeugdproblematiek in Hellendoorn

In 2023 zijn 576 Hellendoornse jongeren uit klas 2 en 4 van het voortgezet onderwijs (vmbo, havo en vwo) ondervraagd over hun leefstijl, gezondheid en welbevinden¹⁷. Dit laat de volgende trends zien ten opzichte van 2019 en 2021:

- Meer jongeren voelen zich regelmatig slaperig of moe.
- Meer problematisch social media gebruik.
- Meer jongeren worden gepest via social media of internet.
- Meer jongeren verwonden zichzelf.
- Meer jongeren voelen zich gestrest.
- Meer jongeren vinden naar school gaan zinloos.
- Alcoholgebruik is toegenomen.
- Vapen is toegenomen.

Professionals die we spraken, herkennen deze ontwikkelingen. Bij kinderen onder de 12 jaar zien professionals het volgende:

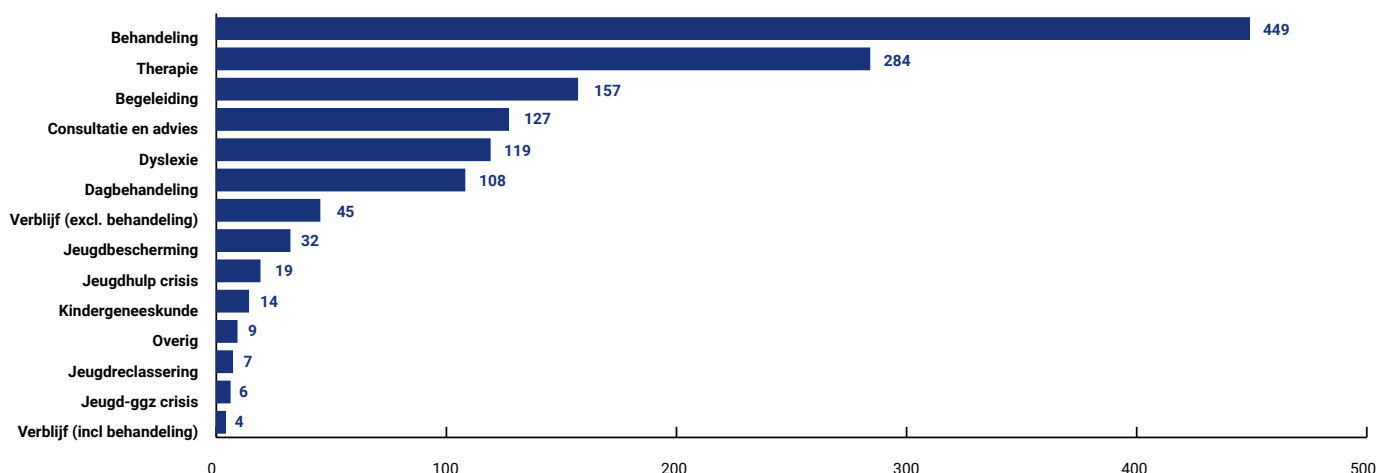
- Probleemgedrag bij jonge kinderen (<4 jaar): druk, boosheid, niet luisteren (GGD, voorliggend veld)
- Op school de boel op stelten zetten (voorliggend veld)
- Faalangst soms al met 6,7 jaar (POH)

De genoemde trends in jongerenproblematiek in Hellendoorn zijn ook zichtbaar in drie redelijk vergelijkbare gemeenten in Twente, namelijk Dinkelland, Haaksbergen en Wierden. In

Grafiek 3.1

Aantal unieke jeugdhulpgebruikers in Hellendoorn per type jeugdhulp in 2023 (gemeente Hellendoorn, Qliksense)*

* Let op aantallen zijn opgeteld meer dan de 848 unieke gebruikers. Dit komt omdat jeugdhulpgebruikers meerdere vormen van jeugdhulp in een jaar kunnen hebben.

gemeente Hellendoorn is de stress en ervaren prestatiedruk sterker toegenomen dan in de andere gemeenten.

3.2. Jeugdhulpgebruik in Hellendoorn

3.2.1. Soorten jeugdhulp

In 2023 kregen 848 jeugdigen uit Hellendoorn jeugdhulp. Dit is 12,1% van de 0 tot en met 17-jarigen in Hellendoorn. Ook wel 1 op de 8. De meeste jeugdigen kregen een behandeling of therapie (zie figuur 3.1).

Relatief weinig jeugdigen in Hellendoorn krijgen jeugdhulp met verblijf. In de Twentse Monitor Sociaal Domein is te zien dat in 2023 in Hellendoorn het percentage jeugdigen dat verblijfhulp krijgt in Hellendoorn het laagst is van heel Twente.

3.2.2. Gebruikers van jeugdhulp

De cijfers over jeugdhulpgebruik laten zien dat Hellendoornse jeugdigen die jeugdhulp ontvangen:

- Vaker jongens (54%) dan meisjes zijn.
- Meestal tussen 4 t/m 17 jaar oud zijn en minder vaak jonger dan 4.
- Relatief vaak uit Nijverdal Oost komen en minder vaak uit Daarle of Daarlerveen.
- Meestal behandeling of therapie krijgen. De behandeling is meestal door GGZ-aanbieders. Bij therapie bieden de twee grootste aanbieders (in 2023 samen 35% van de cliënten) psychomotorische therapie (PMT)

Uit een analyse van CBS blijken de volgende kenmerken een sterke samenhang te hebben met de inzet van jeugdhulp¹⁸

- Jeugdigen op het speciaal onderwijs
- Jeugdigen uit gezinnen waar ook Wmo/ Wlz hulp is.
- Jeugdigen waarvan ouders niet op hetzelfde adres wonen
- Jeugdigen uit gezinnen waar ook GGZ-zorg en/of -medicatie is in het huishouden.

Voor jeugdhulp zonder verblijf is aanvullend ook leeftijd nog een factor. Jeugdhulp zonder verblijf wordt vaker ingezet voor 4-17-jarigen en minder vaak voor 0-3-jarigen.

3.2.3. Jeugdhulpgebruik door de tijd

Het aantal kinderen met jeugdhulp is de afgelopen jaren redelijk stabiel, terwijl het totaal aantal kinderen dat in de gemeente Hellendoorn woont daalt. Relatief gezien krijgen nu dus iets meer kinderen jeugdhulp dan 4 jaar geleden (2019: 11,5% en 2023: 12,1%). Deze trend is ook zichtbaar in Haaksbergen, Dinkelland en Wierden.

¹⁷ GGD Twente (n.d.) Kernboodschappen voor Hellendoorn.

¹⁸ CBS (2023). Achtergrondkenmerken van jongeren met jeugdzorg.

¹⁹ Zie verwijzingen in: Waar staat Hellendoorn? (2024). Lonneke onderzoekt.

Waar is jeugdhulpgebruik toegenomen?

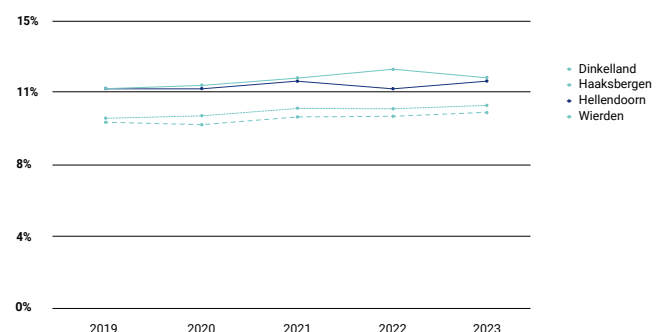
- Bij lichte vormen van therapie, vooral via de huisartspraktijken, maar ook via de gemeente, meest bij 4-11-jarigen.
- Voor diagnostisch onderzoek, verwezen via de huisartspraktijken, meest bij 12-17-jarigen.
- Kinderen uit bepaalde wijken. Relatief sterke toename in Nijverdal Oost.
- Kinderen van 12 tot en met 17 jaar (bij behandeling en therapie).

Waar is jeugdhulpgebruik afgenomen?

- Bij kinderen van 4 tot en met 11 jaar met behandeling, verwezen via de huisarts. Hier ook een verschuiving van zwaardere naar lichtere behandeling.
- Kinderen van 4 tot en met 11 jaar met dagbehandeling bij onder andere zorgboerderijen
- Kinderen met verblijfhulp en/of een jeugdbeschermingsmaatregel (ook los van wijziging in woonplaatsbeginsel)

Figuur 3.2

Percentage jeugdigen (0-17 jaar) dat gebruik maakt van jeugdhulp, Hellendoorn versus drie referentiegemeenten (bron: Twentse Monitor Sociaal Domein, geraadpleegd sept 2024)

Verklaringen voor toenemend jeugdhulp gebruik uit eerder (landelijk) onderzoek¹⁹:

- Jongeren ervaren meer mentale problemen door toenemende prestatiedruk, na-ijleffecten van de coronaperiode, discriminatie-ervaringen, social mediagebruik, opgroeien in armoede en middelengebruik.
- Opvoeden valt deel van de ouders zwaar door een enorme soms tegenstrijdige informatiestroom over opvoeden, het idee van een maakbare samenleving en individualisering.
- Er is een toename van complexe scheidingen. Kinderen die met complexe echtscheiding te maken hebben, krijgen vaker jeugdhulp.
- Aanbod creëert vraag.
- Er zijn hoge verwachtingen van de jeugdhulp.
- Een achterblijvende uitstroom. Dit lijkt in Hellendoorn mee te vallen.
- Beperkte invloed van gemeenten op de domeinen waar

behoefte aan jeugdhulp oorsprong heeft (scheidingen, onderwijs, schuldenproblematiek en GGZ problematiek ouders)

3.2.4. Aantal hulpvragen via hulpverleners in de toegang

In Hellendoorn zijn de afgelopen jaren verschillende laagdrempelige hulpverleners toegevoegd aan de toegang, waaronder schoolzorgondersteuners (SZO) op basisscholen, praktijkondersteuners jeugd (POH-J) in huisartspraktijken en een gezinswerker thuis.

Geschat jaarlijks aantal hulpvragen van kinderen en hun ouders via:

SZO:	75 kinderen
POH-J:	240 kinderen
Gezinswerker:	40 kinderen

3.2.5. Verwijzers naar jeugdhulp

De toegang tot jeugdhulp verloopt via de gemeente, of via een andere verwijzer. Andere verwijzers zijn de huisarts, jeugdarts, medisch specialist of een gecertificeerde instelling, rechter, openbaar ministerie of directeur justitiële inrichting. Jeugdconsulenten en huisartsen zijn de belangrijkste verwijzers naar jeugdhulp. Zij zorgen in gemeente Hellendoorn samen voor driekwart van de verwijzingen. Gemeente en huisartspraktijken nemen in Hellendoorn ongeveer een even groot deel van de verwijzingen naar jeugdhulp voor hun rekening. In vergelijking met Dinkelland, Haaksbergen en Wierden is in Hellendoorn de huisarts relatief vaak de verwijzer en de gemeente minder vaak. Dit hangt ook samen met het type hulpvraag dat ouders en jeugdigen hebben. Naar behandeling en diagnose wordt het vaakst verwezen door huisartsen. Voor therapie zijn huisarts en gemeente even vaak de verwijzer. Dagopvang en begeleiding verlopen het vaakst via de gemeente. De verwijzingen voor dyslexieonderzoek en/of -begeleiding gaan via school. Naar verblijfszorg verwijzen gemeente of de gecertificeerde instelling.

3.3. Financiën

De gemeente krijgt budget van het Rijk om onder andere de jeugdhulp aan kinderen en gezinnen te betalen. Uit recent landelijk onderzoek²⁰ blijkt dat in 2023 en 2024 de werkelijke kosten voor jeugdzorg (van alle gemeenten samen) fors boven het beschikbare budget uitkomen.

De gemeente Hellendoorn maakt jaarlijks een reële begroting voor jeugdhulp op basis van historie (wat is er nodig om alle taken goed uit te voeren) en niet op basis van de inkomsten uit het gemeentefonds cluster jeugd. Daarom focussen we ons in deze paragraaf vooral op de uitgaven en hoe we deze kosten beheersbaar blijven houden.

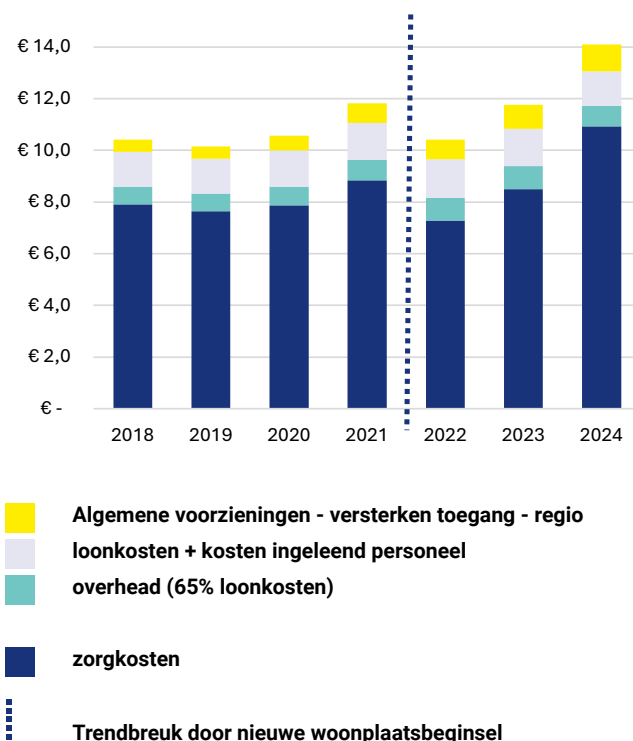
3.3.1. Ontwikkeling van de uitgaven: terugblik

Figuur 3.3 toont voor de periode 2018 t/m 2024 de totale uitgaven van de gemeente Hellendoorn voor jeugdhulp. Deze kosten nemen jaar na jaar toe met uitzondering van 2019 en van 2022. Maar tussen 2021 en 2022 is er een trendbreuk in de grafiek. Door de wijziging van het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet vanaf 1 januari 2022 zijn de kosten na 2021 niet één op één te vergelijken met de periode 2018 t/m 2021. Door het nieuwe woonplaatsbeginsel is Hellendoorn voor minder kinderen in jeugdhulp met verblijf verantwoordelijk.

Het grootste deel van de uitgaven betreft de kosten voor jeugdhulp geboden door jeugdhulpaanbieders. In 2024 is 78 procent van de totale uitgaven een uitgave voor de inzet van jeugdhulp door jeugdhulpaanbieders. Daarna zijn er kosten voor het eigen personeel (o.a. toegang en beleid) en ten slotte is er nog een deel van de uitgaven voor algemene voorzieningen en het versterken van de toegang en een afdracht voor de regionale taken. De uitgaven voor algemene voorzieningen en het versterken van de toegang zijn verhoudingsgewijs door de jaren heen het sterkst gestegen. Hier is ook in geïnvesteerd.

Figuur 3.3

Jaarlijkse uitgaven aan jeugdhulp in Hellendoorn in miljoenen euro's

²⁰ Improven (2024). Uitgavenonderzoek jeugdzorg 2023 en 2024. Geraadpleegd januari 2025 via <https://vng.nl/sites/default/files/2024-11/eindrapport-uitgavenonderzoek-jeugdzorg-2023-2024.pdf>

3.3.2. Kostenverhogende factoren

Prijsindexatie

Door inflatie stijgen de prijzen. De kosten worden daarom jaarlijks met een percentage geïndexeerd. Dit verklaart een deel van de kostenstijgingen, maar niet alles.

Coronavirus

Tussen 2020 en 2021 stegen de kosten aanzienlijk. Een mogelijke verklaring is de opkomst van het coronavirus in 2020. De kosten in 2020 zouden als gevolg hiervan lager kunnen zijn geweest. Bovendien kunnen de kosten voor 2021 ook relatief hoog zijn doordat het effect van de coronapandemie pas een jaar later zichtbaar werd in de jeugdzorg.

Reële tarieven

Bij het verlengen van contracten voor regionale inkoop van Jeugdhulp is een onderzoek uitgevoerd of de gehanteerde tarieven voor jeugdzorgaanbieders reëel zijn. Uit het onderzoek is gebleken dat een deel van de actuele tarieven als niet-reëel wordt beschouwd. Met terugwerkende kracht is over 2023 alsnog een reële prijs betaald. Dit zorgde voor ca € 250.000,- extra kosten.

Hervormingsagenda Jeugd

In 2023 is de Hervormingsagenda Jeugd vastgesteld met maatregelen om de jeugdhulp te verbeteren. De verwachting is dat gemeenten investeren in maatregelen uit deze agenda. In Hellendoorn is in de voorgaande jaren al geïnvesteerd in een aantal van de maatregelen die in de Hervormingsagenda staan benoemd, zoals de inzet van de POH-jeugd, een sociaal makelaar, een gezinswerker en schoolzorgondersteuners.

Kleinschalig wonen

Landelijk en regionaal is de beweging om kinderen thuis of zo thuis mogelijk te laten opgroeien. Als dat niet thuis kan, dan het liefst zo thuis mogelijk in kleinschalige woonvormen. Zorgaanbieders zijn in 2024 al begonnen om de omslag naar kleinschalige woonvormen te maken. Deze omslag is een verbetering van de kwaliteit van zorg. Daar staat tegenover dat de kosten van deze woonvormen wel hoger zijn.

Incidenteel complexe (en dure) casussen

Incidenteel komen er in de gemeente complexe gezinssituaties voor met complexe problematiek en veel vraag naar specialistische jeugdhulp. Dit zijn dure casussen. Enkele extra gezinnen per jaar met zeer complexe problematiek kunnen de kosten opdrijven. Dit speelt in ieder geval in 2024.

Autonome groei

Het percentage jeugdigen uit Hellendoorn dat jeugdhulp krijgt, blijft licht stijgen. Dit komt vooral door de toename van het gebruik van lichte vormen van jeugdhulp (zie paragraaf 3.2.3).

3.3.3. Kostenverlagende factoren

Demografische ontwikkeling: ontgroening

Het aantal jeugdigen in de gemeente Hellendoorn daalt. De verwachting is dat daarmee ook het aantal jeugdigen met jeugdhulp daalt. Zoals we eerder beschreven (paragraaf 3.2.3) is het aantal jeugdigen dat jeugdhulp krijgt in Hellendoorn schommelend stabiel. Dit komt door het toenemend gebruik van jeugdhulp. Oftewel: er zijn minder jeugdigen, maar ze maken wel meer gebruik van jeugdhulp en daarom blijft het aantal gebruikers redelijk stabiel.

Woonplaatsbeginsel

Vanaf 1 januari 2022 is het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet aangepast. Het woonplaats-beginsel regelt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp²¹. Door het nieuwe woonplaatsbeginsel draagt gemeente Hellendoorn zorg voor minder jeugdigen met woon- of verblijfshulp. En daardoor zijn er ook minder kosten. Het nieuwe woonplaatsbeginsel heeft een blijvend dempend effect op de kosten ten opzichte van de periode voor 2022.

Hervormingsagenda Jeugd en lokaal beleid

De verwachting vanuit de Hervormingsagenda is dat de maatregelen gaan renderen en de kosten afnemen. Hellendoorn is al eerder gestart met de inzet van de POH-jeugd, de sociaal makelaar en de schoolzorgondersteuners.

3.3.4. De financiële opgave: vooruitkijken

De uitgaven nemen de komende jaren naar verwachting verder toe. De hierboven beschreven ontwikkelingen die de afgelopen jaren een rol speelden, blijven ook de komende jaren belangrijke parameters. De meeste parameters zijn beperkt te beïnvloeden.

Reële tarieven/ nieuw inkoopmodel

Vanaf 1 januari 2025 is het nieuwe inkoopmodel ingevoerd. De geprognosticeerde financiële gevolgen van de invoering van het nieuwe inkoopmodel zijn fors. Bij een gelijkblijvend volume van Jeugdhulp betekent dit voor Hellendoorn ca €800.000,- extra kosten. Dit heeft vooral te maken met de reële tariefparameters op onder meer CAO, ziekteverzuim, productiviteit en door landelijke afspraken rondom kleinschaligheid van voorzieningen voor Wonen & Verblijf. In hoeverre de prognose gaat uitkomen, moet het komende jaar uitwijzen. Met Twentse gemeenten zijn de inkoopafspraken gemaakt. Het is een nauwelijks te beïnvloeden parameter.

²¹ NJI (2022). Nieuwe woonplaatsbeginsel is ingegaan. Geraadpleegd januari 2025 via <https://www.nji.nl/nieuws/nieuw-woonplaatsbeginsel-is-ingegaan>

Toenemende vraag naar jeugdhulp

De afgelopen jaren is het percentage jeugdigen in Hellendoorn dat gebruik maakt van jeugdhulp blijven toenemen. Doordat het aantal jeugdigen in Hellendoorn daalt zien we die toenemende vraag naar jeugdhulp niet duidelijk terug in de aantallen gebruikers (zie ook 3.3.3). De toenemende vraag naar jeugdhulp is een landelijke en maatschappelijke trend. De oorzaken voor jeugdhulpgebruik liggen veelal buiten het domein van jeugdhulp en soms ook buiten het domein van de gemeente. Het is daarmee niet een gemakkelijk te beïnvloeden parameter.

Hervormingsagenda Jeugd

De hervormingsagenda Jeugd vraagt investeringen om de jeugdhulp te verbeteren. De verwachting vanuit deze agenda is dat deze op termijn financieel gaan renderen als door genomen maatregelen minder jeugdigen jeugdhulp nodig hebben en de gegeven jeugdhulp passender is. In Hellendoorn is al geïnvesteerd in een aantal punten uit de Hervormingsagenda. Denk aan de inzet van de praktijkondersteuner jeugd bij huisartspraktijken of het toevoegen van een gezinswerker aan het toegangsteam. Maar er zijn nog verbeterkansen in (het voorkomen van) jeugdhulp in de lijn van de Hervormingsagenda jeugd en de lokale analyse. Het aanjagen van verandering vraagt enige investering. Het is onzeker welke financiële besparingen daar op welke termijn tegen over staan.

Hoe de kosten zich de komende jaren gaan ontwikkelen hangt af van prijsontwikkelingen en of de behoefte aan jeugdhulp blijft toenemen of niet. Daar spelen vele factoren een rol bij (zie 4.2.3). Ook speelt een rol hoe de implementatie van de hervormingsagenda landelijk en lokaal verloopt en wat de daadwerkelijke impact is van alle de maatregelen.

Worden gemeenten financieel gecompenseerd voor de ontwikkelingen?

Gemeenten krijgen budget voor het uitvoeren van de Jeugdwet via het Gemeentefonds. Hier wordt het geld via clusters van taken en verantwoordelijkheden van gemeenten verdeeld. Een van deze clusters is jeugdhulp. Binnen dit cluster worden middelen toegewezen aan gemeenten op basis van verschillende factoren, zoals het aantal jeugdigen en de sociaaleconomische situatie. Een gemeente is niet verplicht al het geld dat zij voor een specifiek cluster krijgt, hier ook aan te besteden.

Het Rijk heeft in de afgelopen jaren extra geld aan het gemeentefonds toegevoegd vanwege de coronacrisis, inflatie en investeringen in de Hervormingsagenda Jeugd.

Het nieuwe woonplaatsbeginsel heeft geleid tot een iets andere verdeling van het budget over de gemeenten, waarbij Hellendoorn minder inkomsten krijgt. En een daling van het totaal aantal jeugdigen in Hellendoorn maakt ook dat het budget voor Hellendoorn vanuit het gemeentefonds hierop naar beneden wordt bijgesteld.

Voor de periode vanaf 2026 wil het Rijk de budgetten verlagen omdat zij verwacht dat vanaf dan maatregelen uit de Hervormingsagenda gaan renderen. Een onafhankelijke deskundigencommissie adviseert door te gaan met de hervormingsagenda maar raadt af om gemeenten te korten op basis van vermeende besparingen. Deze besparingen zijn volgens de commissie namelijk onvoldoende onderbouwd. De landelijke besluitvorming naar aanleiding van dit advies, moet nog volgen.

3.4. Relevante ontwikkelingen

In de veldgesprekken zijn verschillende ontwikkelingen aangehaald waar we mee te maken hebben en die van invloed zijn op ons beleid voor de komende jaren. Dit betreft de volgende maatschappelijke ontwikkelingen:

- Verharding van de maatschappij, in VO drukke klassen andere toon. Mondige ouders die verbaal soms grensoverschrijdend zijn, oorzaken van problemen buiten jezelf zoeken.
- Lagere budgetten (bij passend onderwijs door verevening, bij gemeente vanuit gemeentefonds).
- Arbeidsmarktontwikkeling met dreigende personeelstekorten (nu al wachtlijsten in GGZ).
- Onrust in de wereld en vluchtelinggezinnen in de gemeente.

3.5. Ervaringen van inwoners en professionals

3.5.1. De ervaringen van ouders en jongeren

In 2023 namen 40 ouders en jongeren die contact hadden met de gemeente rondom jeugdhulp deel aan het cliëntervaringsonderzoek (ceo). Daarnaast zijn zes diepte-interviews gehouden met ouders en jongeren. Hieruit kwamen de volgende **positieve ervaringen** met jeugdhulp in Hellendoorn naar voren:

- een fijn contact met de jeugdconsulent;
- goede hulp die wat oplevert;
- een vast gezicht in complexe situaties (moeilijke scheiding, dreiging van suïcide);
- samenwerking tussen verschillende hulpverleners.

Aandachtspunten zijn er ook:

- niet altijd snelle hulp;
- soms te grote doelen gesteld voor hulptraject;
- niet altijd een vaste jeugdconsulent (en dat is wel het fijnste);
- soms gedoe rondom samenkomst van verschillende wettelijke kaders (jeugdhulp en onderwijs, wmo, leerlingenvervoer);
- iedere betrokken instantie schrijft eigen plan over kind (is dat niet inefficiënt en verspilling van zorgtijd?);
- twijfels of jeugdhulp ook voldoende toegankelijk is voor minder mondige, daadkrachtige ouders

3.5.2. De ervaringen van professionals

Er zijn 9 veldgesprekken gehouden met organisaties in het voorliggend veld, zorgaanbieders, vertegenwoordiging van huisartsen en jeugdartsen, praktijkondersteuners jeugd, jeugdconsulenten van de gemeente, inclusief de sociaal makelaar, vertegenwoordigers van Reggesteyn, schoolzorgondersteuners en de contractmanager. Hieruit kwamen de volgende **positieve punten** naar voren:

- Er is goede onderlinge samenwerking rondom casuïstiek
- Waar nodig is er sterke betrokkenheid van jeugdconsulenten bij gezinnen
- Er is veel aandacht voor preventie en hulp voorliggend organiseren waar dat kan
- Er is een laagdrempelige toegang

Ook hier zijn aandachtspunten benoemd:

- Voor ouders is niet altijd duidelijk hoe jeugdhulp georganiseerd is en welke rol de gemeente heeft.
- Jeugdconsulenten hebben veel handelingsvrijheid, daardoor maakt het soms uit wie een gezin helpt.
- Er is een spanningsveld tussen de kritische blik en het zorgvuldig omgaan met zorggeld en de verantwoordingsdruk die meerdere zorgaanbieders ervaren richting de gemeente.
- Er is een beperkt zorgaanbod voor kwetsbare kinderen die woonplekken of specialistische behandeling nodig hebben.

- De overgang van 18- naar 18+ blijft lastig. Lang niet van alle 18-jarigen kan al zelfredzaamheid verwacht worden.
- Verschillende zorg in één gezin wordt niet altijd goed afgestemd.
- In een aantal specifieke situaties kunnen gezinnen uit beeld raken.
- De scheidslijn tussen passend onderwijs en jeugdhulp blijft lastig in de praktijk.
- Professionals hebben behoefte aan meer informatie over wie nog meer bij een gezin betrokken is én wat het aanbod vanuit het voorliggend veld en de jeugdhulp is.
- Huisartsen en jeugdartsen krijgen niet de resultaten van diagnostisch onderzoek van hun cliënt als dit is aangevraagd door jeugdconsulenten.
- Sommige partners betwijfelen of zij voldoende in beeld zijn bij de jeugdconsulenten.

3.6. Slotsom: de opgaves voor Hellendoorn

Alle informatie over hoe Hellendoorn ervoor staat leidt tot de volgende opgaves voor de komende jaren:

Inzetten op minder jeugdigen die jeugdhulp nodig hebben

De behoefte aan hulp neemt toe en de beschikbare budgetten nemen af. Daarnaast is er krapte op de arbeidsmarkt. Dit zet het werk in de jeugdhulp onder druk. Het totale gebruik van jeugdhulp zal moeten afnemen om de meest kwetsbare gezinnen te kunnen blijven helpen. Dat is niet persé iets negatiefs, want het is wenselijk dat jeugdigen fijn opgroeien en geen jeugdhulp nodig hebben. Om te zorgen dat minder jeugdigen jeugdhulp nodig hebben, kan de gemeente inzetten op 1) het voorkómen van jeugdhulp, 2) het vroeg signaleren van problemen en 3) als er problemen zijn, gezinnen zo goed mogelijk helpen, zodat het niet escaleert en jeugdigen zo snel mogelijk weer mee kunnen doen.

Doorgaan op de weg van preventie en vroegsignalering

In de Hervormingsagenda Jeugd, maar ook in de regionale en landelijke beleidskaders is de wens om de beweging te maken naar voorkómen van (zwaardere) zorg. Zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig. Hellendoorn is daarmee goed aan de slag²². Ze heeft de afgelopen jaren ingezet op een sterk gemixt team in de toegang dat zelf laagdrempelig hulp biedt op vindplaatsen in nauw contact met andere verwijzers zoals huisartsen en jeugdartsen. Hellendoorn kan al veel vinkjes zetten bij de maatregelen die in de Hervormingsagenda worden aanbevolen.

²² Woudstra, N. & Tunis, K. (2024). Rekenkameronderzoek. Quickscan naar de doeltreffendheid van preventie in het jeugdhulpbeleid in de gemeente Hellendoorn.

Versterken van mentale gezondheid, de opvoedrol van ouders, verantwoord social mediagebruik, voldoende bewegen en spelen en goed verlopen echtscheidingen

Als de gemeente wil voorkómen dat hulp nodig is dan zijn bovengenoemde thema's, speerpunten om mee aan de slag te gaan. Dit komt naar voren uit het GGD-jongerenonderzoek, landelijke stukken, maar ook uit de ervaringsverhalen van de Hellendoornse professionals. Vanuit het rekenkameronderzoek is er de aanbeveling om te werken aan een (sub)regionaal dekkend aanbod voor collectieve preventie, zodat ook minder populaire activiteiten in doelmatiger groepsverband kunnen worden uitgevoerd. Mogelijk wordt hiermee het toenemend gebruik van therapie en middelzware behandeling teruggedrongen.

Voorkómen van jeugdzorg als integrale opdracht die verder gaat dan jeugdzorg

Jongeren die opgroeien in armoede, met ouders met GGZ- of verslavingsproblematiek of ouders in een echtscheiding krijgen relatief vaker met jeugdhulp te maken. Dit is vooral het geval bij de zwaardere jeugdhulp. Het wegnemen van financiële stress in gezinnen, kan leed op ander gebied voorkómen. Het voorkómen van jeugdzorg is daarmee een opdracht die niet alleen in het jeugdhulpbeleid zou moeten landen, maar ook in andere domeinen.

Een goede diagnose, meteen op de juiste plek

In de Hervormingsagenda staan stevige teams in de toegang beschreven die een goede analyse doen en direct goed kunnen toewijzen. In Hellendoorn staat er een stevig jeugdteam en ook bij huisartspraktijken voegen de POH-J's expertise toe. Maar hier zijn ook kansen voor verbetering, zoals gebruik van een verklarende analyse (een methodiek om een probleem breed te bekijken), de integrale benadering van GGZ problematiek zoals in de pilot van het jeugdhuis, het meenemen van het medisch perspectief (zijn er medische oorzaken voor psychische of gedragsproblemen?), het gemakkelijk expertise bijschakelen. Speciale aandacht vraagt de lastige taak van jeugdconsulenten om de juiste inschatting te maken wat er nodig is aan hulp (niet te zwaar, niet te licht, maar precies goed) én kostenbewust te handelen.

Ouders en kinderen nog meer aan het roer

Ouders en kinderen weten vaak het best wat ze nodig hebben. Een aantal verbeterpunten zijn hierop gericht. Ouders kunnen nog beter geïnformeerd worden over hoe het jeugdhulpproces werkt, wat de mogelijkheden zijn. Kinderen kunnen nog vaker afzonderlijk van hun ouders gehoord worden. Voor ouders en kinderen is een vast gezicht dat ze vertrouwen belangrijk. Het inzetten van informele steunfiguren is een kans om het kind nog meer centraal te zetten. Een handzaam overzicht (sociale kaart) waar ouders en jongeren zelf kunnen bekijken welk aanbod er in de gemeente Hellendoorn beschikbaar is, wordt in de veldgesprekken en het rekenkameronderzoek als verbeterpunt aangedragen.

Betere informatie-uitwisseling en afstemming bij complexere problematiek

Als gestart is met hulp aan een gezin en er zijn meerdere hulpverleners betrokken, dan is er goede afstemming nodig en regie op het geheel. Vanuit de veldgesprekken is naar voren gekomen dat hierin nog verbetering mogelijk is waar het gaat om informatie-uitwisseling tussen alle betrokkenen en duidelijkheid over wie de regie voert over proces en over inhoud.

Beter passende zorg op grensvlak met onderwijs en Wmo

In de analyse zijn twee verbeterthema's aangesneden op het grensvlak van domeinen. Allereerst de hulp op het grensvlak van passend onderwijs en jeugdhulp. Hier is goede afstemming nodig over wie doet wat en wie betaalt wat en waar kunnen we eventueel budgetten samenvoegen. Liefst zodanig dat het niet op de werkvloer en in gesprekken met ouders discussies oproept. Ten tweede in de overgang van 18- naar 18+. Wat hebben de jongeren hierin nodig. Hoe kan die overgang nog soepeler?

4. Waar willen we naartoe?

4.1. Onze uitgangspunten

Dit jeugdbeleid is een uitwerking van onze strategische visie op het Sociaal en maatschappelijk Domein, binnen het thema Kansrijk opgroeien.

4.2. Onze ambitie

Alle jeugdigen in Hellendoorn groeien veilig, gezond en kansrijk op. In 2030 hebben relatief minder jeugdigen en gezinnen hierbij (intensieve) jeugdhulp nodig dan in 2024.

4.3. Zes pijlers

We werken aan onze ambitie via zes pijlers. Iedere pijler heeft zijn eigen doelstelling. De pijlers zijn afgeleid van de uitgangspunten van de lokale strategische visie op het sociaal en maatschappelijk domein, de kaders vanuit de Hervormingsagenda Jeugd en de Regiovisie Jeugd en de resultaten van de lokale analyse. Zo dragen we lokaal bij aan de opgaves waarover we landelijk en regionaal hebben afgesproken ermee aan de slag te gaan. Daarnaast nemen we ook onze lokale aandachtspunten mee.

4.3.1. Ouders en kinderen aan het roer

Onze lokale strategische visie op het sociaal en maatschappelijk domein, maar ook de regiovisie jeugd beschrijft een centrale rol voor ouders en jeugdigen zelf. In de jeugdwet gaat het over de 'eigen kracht'. Uit de lokale analyse kwamen verschillende verbeter suggesties aan bod om de kracht van ouders en jeugdigen beter te benutten.

Ons doel:

Ouders en jeugdigen ervaren steun om zelf uitdagingen in het opgroeien en opvoeden op te pakken. Als er meer nodig is, denken en beslissen ouders en jeugdigen actief mee over de hulp die zij krijgen.

4.3.2. Focus op preventie en vroegsignalering

Onze strategische visie op het sociaal en maatschappelijk domein legt de focus op preventie en vroegsignalering. De Hervormingsagenda Jeugd benoemt het belang van een sterke pedagogische basis. De pedagogische basis is het deel van de sociale basis dat bijdraagt aan het opgroeien, het opvoeden en de ontwikkeling van kinderen en jongeren²³. Uit de lokale analyse komt naar voren dat we hier in Hellendoorn al goed mee aan de slag zijn en dat er rondom thema's nog kansen liggen om dit verder te versterken.

Ons doel:

Ouders en gezinnen krijgen tijdig de ondersteuning die nodig is om problemen te voorkomen doordat risico's en hulpvragen al in een vroeg stadium worden herkend en samen aangepakt.

4.3.3. Laagdrempelige, integrale en stevige toegang

Onze strategische visie op het sociaal en maatschappelijk domein legt focus op dichtbij en laagdrempelig, verbonden en integraal. Vanuit de hervormingsagenda Jeugd is de grootste opdracht voor individuele gemeenten: het realiseren van stevige toegangsteams. De VNG heeft 13 basiskennmerken van een stevig lokaal team uitgewerkt. Deze heeft zij gerubriceerd onder 'dichtbij', 'werken integraal' en 'met mandaat'²⁴. Integraal werken gaat over kijken met een brede blik, naar verschillende leefgebieden en over de grenzen van domeinen en werkvelden heen. Integraal werken gaat ook over verder kijken dan alleen het kind. Dus naar het hele gezin en de sociale omgeving.

Vanuit de lokale analyse kwam naar voren dat er in Hellendoorn een stevig jeugdteam staat en ook bij huisartspraktijken voegen de POH-J's expertise toe, maar in de veldgesprekken kwamen ook nog kansen naar voren voor verdere verbetering.

Ons doel:

Ouders en jeugdigen met een hulpvraag kunnen gemakkelijk terecht op school, bij huisartspraktijken of de gemeente en krijgen daar de juiste hulp toegewezen.

4.3.4. Passende hulp en ondersteuning

We willen passende hulp en ondersteuning bieden. Hulp waar gezinnen en jeugdigen echt mee geholpen zijn. Vanuit de Regiovisie Jeugd zijn de kaders: 'thuis tenzij' en 'zorg zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig'. We hebben speciale aandacht voor jongeren in onze gemeente die 18 jaar worden. Als jongeren 18 jaar worden, krijgen zij te maken met andere wettelijke kaders. Er is op dat moment een overgang van allerlei wettelijke kaders waar zij onder vallen. Die overgang mag geen reden zijn om niet de best passende hulp te bieden voor deze jongvolwassenen.

²³ Hoex, J., S. Vlaardingebroek, M. Balledux, P. Speetjens en C. Vink (2022). *Opgroeien doe je samen. Bouwen aan een stevige pedagogische basis*. Utrecht: NJI

²⁴ VNG (2024) *Richtinggevend kader. Toegang, lokale teams en integrale dienstverlening*.

Ons doel:

Ouders en jeugdigen die het nodig hebben krijgen passende hulp en ondersteuning die zorgvuldig is afgestemd op hun individuele behoeften en situatie.

4.3.5. Effectieve, beschikbare en betaalbare zorg

In de Regiovisie Jeugd en de hier van afgeleide regionale inkoopstrategie is er aandacht voor een effectief en beheersbaar zorglandschap en een duurzaam en betaalbaar stelsel, zonder wachtlijsten.

Ouders en jeugdigen die hulp nodig hebben, krijgen tijdig toegang tot kwalitatief goede en passende ondersteuning, doordat de gemeente waarborgt dat de jeugdhulp effectief, beschikbaar en betaalbaar is.

4.3.6. Datagedreven leren en verbeteren

Zowel de Hervormingsagenda Jeugd als de Regiovisie noemen het investeren in blijvend leren en verbeteren, datagedreven als een aandachtspunt.

Ons doel:

Iedereen die betrokken is bij jeugdhulp in onze gemeente voelt zich gestimuleerd om op basis van data en ervaringen continu te leren en verbeteren.

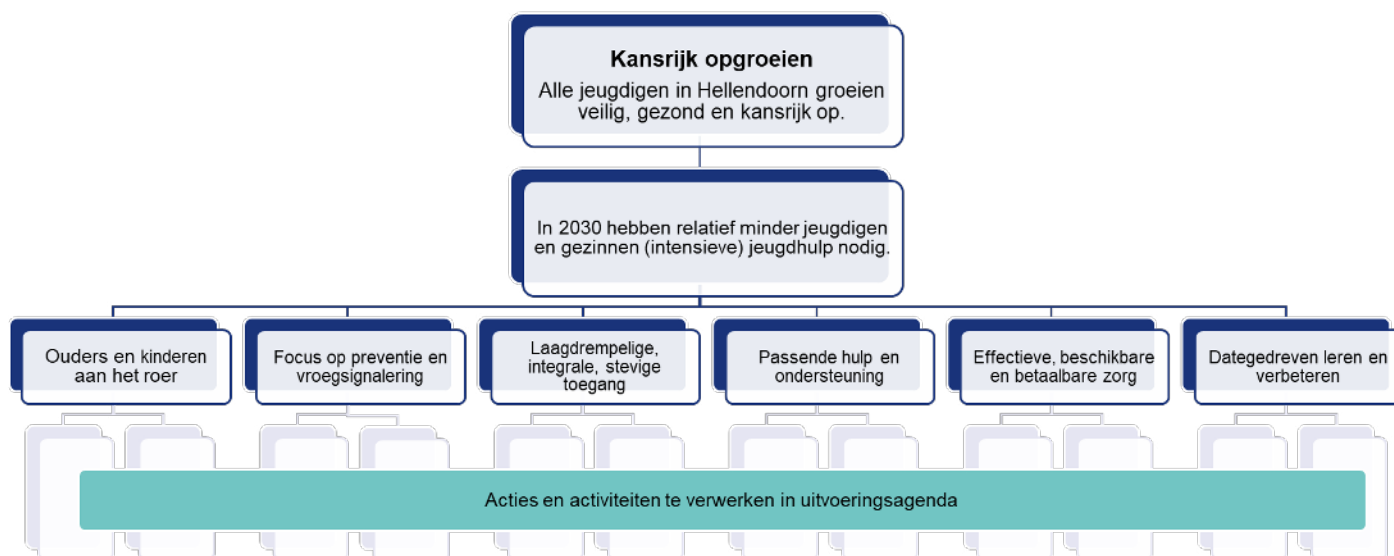
5. Wat gaan we daarvoor doen?

Gemeente Hellendoorn gaat activiteiten en acties uitvoeren om ervoor te zorgen dat alle jeugdigen in Hellendoorn veilig, gezond en kansrijk opgroeien en relatief minder jeugdigen en gezinnen hierbij (intensieve) jeugdhulp nodig hebben. Dat doen we via de zes genoemde pijlers.

We gaan werken met een uitvoeringsagenda. In deze agenda staan activiteiten en acties benoemd die niet los gezien kunnen worden van de zes pijlers zoals beschreven in het vorige hoofdstuk. Door te werken met een tweejaarlijkse agenda, blijven we flexibel. We kunnen inhaken op actuele ontwikkelingen of veranderingen. We blijven koersvast door ons te laten leiden door de zes pijlers.

Figuur 5.1

Doelenboom Kansrijk opgroeien

Bij iedere pijler zijn er maatregelen die we al doen en waar we mee doorgaan. Daarnaast zijn er aanvullende maatregelen waar we mee aan de slag willen. Met sommige hebben we al een start gemaakt. In de uitvoeringsagenda werken we de maatregelen uit waar we de komende twee jaar mee aan de slag gaan. Een deel van de maatregelen die we doen of willen doen, zijn ook terug te vinden in de Hervormingsagenda Jeugd **HAJ**

In de brede bijeenkomst in december 2024 met lokaal betrokkenen bij jeugdhulp in Hellendoorn zijn maatregelen voor de eerste vier pijlers geprioriteerd. Dit maakt duidelijk wat betrokkenen belangrijk vinden om met voorrang op te pakken. Dit is behulpzaam bij het opstellen van de uitvoeringsagenda, naast de weging van de uitvoerbaarheid en benodigde investeringen van de verschillende maatregelen. In onderstaande paragrafen staan de maatregelen die volgens betrokkenen de meeste prioriteit hebben als eerste genoemd.

5.1. Ouders en kinderen aan het roer

Ouders en jeugdigen ervaren steun om zelf uitdagingen in het opgroeien en opvoeden op te pakken. Als er meer nodig is, denken en beslissen ouders en jeugdigen actief mee over de hulp die zij krijgen.

Wat we al doen en blijven doen

- Tijdens onderzoek door jeugdconsulent expliciet kijken naar eigen mogelijkheden van inwoners **HAJ**
- Informele zorg financieren in de vorm van samen oploop vrijwilligers, gastgezinnen en maatjes **HAJ**
- Bij een jeugdhulpaanvraag zoveel als mogelijk werken met een vast aanspreekpunt voor ouders en jeugdigen. In de praktijk lukt dit niet altijd.

Aanvullende maatregelen

- Mogelijkheden onderzoeken voor het ontwikkelen van een sociale kaart voor inwoners en professionals
- Goed luisteren naar kinderen en jongeren door in de toegang meer kindgesprekken te voeren.
- De mentale weerbaarheid van jongeren vergroten met behulp van een app en mentorlessen. Hiervoor zijn we gestart met een pilot onder een groep leerlingen van Reggesteyn. Op basis van de uitkomsten in 2025 wordt bekeken of dit een vervolg krijgt.
- Vergroten van financiële zelfredzaamheid onder jongeren. (beleid bestaanszekerheid).
- Programma Kansrijke Start dat zich erop richt om (aanstaande) ouders in kwetsbare omstandigheden beter te begeleiden om hun kind de best mogelijke start te geven in de eerste 1000 dagen (Twentse Koers).
- Deelname aan het project Child Friendly Cities van Unicef.

- Betere informatie bieden aan ouders over hoe het jeugdhulpproces werkt, zodat zij goed mee kunnen denken en meebeslissen. Hierbij specifieke aandacht hebben voor de minder mondige, daadkrachtige ouders die minder gemakkelijk de weg vinden. **HAJ**
- Zorgen dat kwetsbare jongeren een mentor (informele steunfiguur) in hun omgeving hebben die hen begeleidt en helpt. Deze mentor krijgt op zijn of haar beurt begeleiding hierbij van relevante professionals (JIM-aanpak, Jouw Ingebrachte Mentor) **HAJ**
- Samen met ouders verkennen wat zij nodig hebben om hun opvoedrol te kunnen pakken en hier vervolgens invulling aan geven. Een suggestie vanuit de brede bijeenkomst is om vanaf de zwangerschap groepen te organiseren van vrouwen die elkaar kunnen helpen.

5.2. Focus op preventie en vroegsignalering

Ouders en gezinnen krijgen tijdig de ondersteuning die nodig is om problemen te voorkomen doordat risico's en hulpvragen al in een vroeg stadium worden herkend en samen aangepakt.

Wat we al doen en blijven doen

- Algemene voorzieningen beschikbaar stellen, zoals: Loes opvoedondersteuning, jonge mantelzorggroepen, Trotse Ouder Café, jongerenwerk, screening logopedisten, peuteropvang, vroegschoolse educatie enz. **HAJ**
- Een divers en ruim aanbod aan preventie-activiteiten aan jeugdigen aanbieden, waaronder preventie van middelengebruik via Preventie alcohol NIX18, Rook- en vapevrije generatie, drugsgebruik²⁵ **HAJ**
- Inzetten van de gezonde schooladviseur van de GGD Twente om de rol van scholen ten aanzien van een gezonde jeugd in brede zin te versterken²⁵.
- Inzetten op het creëren van een gezondere leefwereld voor kinderen via Jogg. Thema's zijn water drinken, gezonde voeding en mentale problematiek²⁵.
- Netwerkaanpak Kind naar Gezond Gewicht waarbij naar aanleiding van overgewicht of obesitas in gesprek wordt gegaan. Er is daarbij aandacht voor achterliggende oorzaken²⁵.
- Via schoolmaatschappelijk werkers en schoolzorgondersteuners investeren in het signaleren en bespreekbaar maken van bestaansonzekerheid bij jeugdigen en gezinnen en investeren in hun kennis van ondersteuning op het gebied van bestaanszekerheid **HAJ**
- Inzet op vroegsignalering van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Aanvullende maatregelen

- Bevorderen van de mentale gezondheid onder jongeren via een brede integrale aanpak (GALA) **HAJ**
- Voorkomen en verminderen van problemen bij kinderen

door de scheiding van hun ouders.

- Gezinnen in een kwetsbare situatie vroegtijdig in beeld krijgen en de benodigde zorg en ondersteuning bieden rondom de eerste 1000 dagen van een kind (Kansrijke Start) **HAJ**
- Verbeteren van vroegsignalering in onder andere de kinderopvang
- Actieplan om problematisch gebruik van social media onder jeugdigen tegen te gaan
- Stimuleren van bewegen en spelen bij kinderen o.a. gericht op voorkoming van PMT indicaties **HAJ**
- Zorgen dat we op subregionaal niveau een dekkend aanbod hebben van preventie-activiteiten, omdat op lokaal niveau voor specifieke thema's te weinig deelnemers zijn om het te kunnen organiseren.
- Zorgen voor een passende pedagogische basis in Hellenendoorn die bijdraagt aan fijn opgroeien en opvoeden. Te starten met een screening in hoeverre sluiten de basisvoorzieningen en preventie-activiteiten in Hellenendoorn aan bij de behoefte van jeugdigen en ouders. Wat kan samengevoegd worden? Wat mist er? **HAJ**
- Creëren van ontmoetingsplekken voor jongeren.

5.3. Laagdrempelige, integrale en stevige toegang

Ouders en jeugdigen met een hulpvraag kunnen gemakkelijk terecht bij huisartspraktijken of de gemeente en krijgen daar de juiste hulp toegewezen.

Wat we al doen en blijven doen

- Werken met een gemixt toegangsteam met jeugdconsulenten, praktijkondersteuners jeugd, gezinswerkers en schoolzorgondersteuners. Jeugdconsulenten wijzen jeugdhulp toe. Gezinswerkers, praktijkondersteuners jeugd en schoolzorgondersteuners bieden zelf hulp op vindplekken. **HAJ**
- Toetsen van een ondersteuningsplan via het 4-ogen principe bij collega professionals
- Inzet van schoolmaatschappelijk werker in voortgezet onderwijs.
- Onderhouden van het contact met andere verwijzers (huisartsen, jeugdartsen, onderwijs, gecertificeerde instellingen) via de sociaal makelaar **HAJ**
- Versterken van de samenwerking tussen onderwijs en zorg vanuit de regionale samenwerkingsagenda (o.a. deelname aan 3 zorgonderwijs-arrangementen).

Aanvullende maatregelen

- Inzetten van extra expertise in de toegang via een gedragswetenschapper in team Jeugd **HAJ**
- Borgen van het gedachtegoed van de doorbraakmethode in de toegangsteams, waarbij we doen wat nodig is door soms maatwerkoplossingen te bieden. **HAJ**
- Gebruik van een verklarende analyse in de toegang (sturing op regioniveau) **HAJ**
- Integraal samenwerken rond het gezin binnen de toegang sociaal domein waarin we streven naar één gezin, één plan. De verklarende analyse helpt hierbij. **HAJ**
- Uitbreiden van inzet schoolzorgondersteuners naar meer basisscholen.
- Verkennen eventuele uitbreiding schoolmaatschappelijk werker in VO.
- Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn tot collectief arrangeren in de toekomst samen met het samenwerkingsverband passend onderwijs in onze regio en de daarbij behorende gemeenten.
- Ontwikkelen en invoeren handreiking passend onderwijs & jeugdwet over samenwerking in geval van jeugdhulp op school.
- Verbeteren van de samenwerking tussen de jeugdgezondheidszorg (JGZ) en jeugdconsulenten (bijv. invoeren triage wachtlijst door jeugdarts en jeugdconsulent samen). Eventueel kan hier ook nagedacht worden ook GGZ-expertise. **HAJ**
- Uitvoeren Toekomstscenario jeugdbeschermingsketen (in afwachting van landelijke wet- en regelgeving) **HAJ**
- Vernieuwen van de afspraken rondom procesregie en casusregie bij gezinnen, zodat er betere onderlinge afstemming is als er meerdere partijen betrokken zijn bij een gezin.

5.4. Passende hulp en ondersteuning

Ouders en jeugdigen die het nodig hebben krijgen passende hulp en ondersteuning die zorgvuldig is afgestemd op hun individuele behoeften en situatie.

Wat we al doen en blijven doen

- Zorgen dat mindere jeugdigen verblijfshulp nodig hebben door hiervoor ambulante alternatieven te bieden (versnelingsaanpak / team Anders) en residentiële plaatsen af te bouwen. **HAJ**
- In de regionale samenwerkingsagenda werken we samen aan het versterken van de samenwerking tussen zorg en onderwijs **HAJ**

Aanvullende maatregelen

- Zorgen dat jongeren die 18 worden niet tussen wal en schip vallen door hiervoor apart beleid op te stellen en uitvoeringsprogramma op de overgang van 18- naar 18+. **HAJ**

²⁵ Blijven doen is in dit geval afhankelijk van de financieringsmogelijkheden van het Preventieakkoord de komende jaren.

- Organiseren van passende kinderopvang voor kinderen met een extra zorgbehoefte. (pilot met BSO+) **HAJ**
- Zorgen dat jeugdigen die verblijf nodig hebben, een passende plek krijgen door dit standaard te laten lopen via een regionaal Coördinatiepunt Wonen en Verblijf.
- Reikwijdte van de jeugdhulp beperken als de wet hierop gewijzigd wordt. **HAJ**
- Uitvoeren van verbeteracties voor kinderen met een levenslange, levensloop en levensbrede beperking (Triple L), die gedurende hun gehele leven ondersteuning nodig hebben **HAJ**
- Aanbieden van trainingsaanbod of een peergroep voor kinderen met hoogbegaafdheid WT4

5.5. Effectieve, beschikbare en betaalbare zorg

Ouders en jeugdigen die hulp nodig hebben, krijgen tijdig toegang tot kwalitatief goede en passende ondersteuning, doordat de gemeente waarborgt dat de jeugdhulp effectief, beschikbaar en betaalbaar is.

Wat we al doen en blijven doen

- Samenwerken op regionaal niveau in de jeugdhulpregio Twente **HAJ**
- Jeugdhulp op regionaal niveau inkopen (2025-2030) met toepassing van de landelijke voorwaarden. **HAJ**

Aanvullende maatregelen

- Uitvoeren van de kostenbeheersmaatregelen die horen bij de strategische inkoop
- Meedoen aan de regionale aanpak wachttijden om wachttijden in de jeugdzorg te verminderen (o.a. regionale aanpak complexe echtscheidingen en pilot Jeugdhuis zijn hier onderdeel van).

5.6. Datagedreven leren en verbeteren

Iedereen die betrokken is bij jeugdhulp in onze gemeente voelt zich gestimuleerd om op basis van data en ervaringen continu te leren en verbeteren.

Wat we al doen en blijven doen

- Jaarlijks een cliënt ervaringsonderzoek laten uitvoeren
- Gebruik maken van het lokale en regionale dashboard voor jeugdhulpgebruik **HAJ**

Aanvullende maatregelen

- Het monitoren van de beheersmaatregelen inkoop (project indicatoren)
- Het uitvoeren van een lokaal verbetertraject rond registratie, processen en data in het Sociaal Domein.
- Effecten meten van dit beleidsplan jeugd 2025-2030 (zie ook volgend hoofdstuk) **HAJ**
- Opzetten van een lokaal beleidsnetwerk jeugd bestaande uit een diverse groep van samenwerkingspartners waarin we kunnen uitwisselen en leren. **HAJ**

6. Monitoring en verantwoording

Op basis van dit beleidsplan stellen we een uitvoeringsagenda op voor het resterende deel van 2025 en 2026.

Tweejaarlijks actualiseren we de activiteiten op de agenda en nemen nieuwe activiteiten op. We evalueren pilots, zoals we ook afgelopen jaren deden en bepalen op basis hiervan of activiteiten wel of niet op de agenda moeten blijven. We stellen tweejaarlijks een begroting op voor benodigde extra investeringen om activiteiten in gang te zetten. De stand van zaken komt jaarlijks terug in de jaarrekening. We monitoren de gestelde ambities en hoofddoelen per pijler

<i>De brede ambitie:</i>	het percentage jeugdigen (0-17) in Hellendoorn dat jeugdhulp krijgt
<i>Pijler 1,3,4:</i>	de beoordeling van onze dienstverlening via het reguliere cliëntervaringsonderzoek (laagdrempelig, passende hulp, luisteren en betrekken ouders en kinderen)
<i>Pijler 2:</i>	de ervaren (mentale) gezondheid van onze jongeren via de reguliere jeugdmonitor van de GGD
<i>Pijler 5:</i>	de afgesproken indicatoren vanuit de regionale inkoop. Hierbij gebruiken we dat wat er regionaal wordt ontwikkeld.

We bespreken met betrokkenen de monitorresultaten om deze te duiden en ervan te leren. Ook de raad informeren wij over de voortgang. Uiteraard zijn maatschappelijke ontwikkelingen van dat moment mede van invloed op de uitkomst van de metingen en kan niet per definitie exact aangetoond worden welk deel al dan niet het gevolg is van het ingezette beleid.

Mail of schrijf ons
gemeente@hellendoorn.nl

Gemeente Hellendoorn
Postbus 200, 7440 AE Nijverdal

Bel met de publieksbalie
(0548) 630 000

Maandag t/m donderdag
09.00-12.00 uur en 13.00-17.00 uur
Vrijdag
09.00-12.00 uur en 13.00-16.00 uur

Gemeente
Hellendoorn